

[Hartvig Frisch.]

„... eller under formildende Omstændigheder med Fængsel, dog ikke under 3 Maaneders simpelt Fængsel“.

Denne Landsretsdom har i store Kredse herhjemme virket forbløffende. Man har spurgt, hvorledes Dommerne har kunnet komme til et saadant Resultat. Højesteret fælder saa sin Dom den 9. Oktober; i denne Dom, som i øvrigt tiltræder Landsrettens Dom, bortset fra dette, at Jacob Jacobsens Straffetid nedsættes fra 2½ Aar til 2 Aar, gøres om Kok den udtrykkelige Bemærkning — det var det eneste nye, der kom frem i Højesterets Præmisses —:

„Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af de Tiltalte undtagen Nordahl Hansen, dels af det Offentlige. Navnlige under den i Nakskov da herskende Uro maatte det staa Kok klart, at det var overvejende sandsynligt, at den ved hans gentagne voldsomme Udtalelser paa Mødet opstaaede Ophidselse vilde medføre Demonstrationstog og Sammenstød med Politiet, som han maatte vide vilde modsætte sig dette, og han kan ikke have troet, at han efter at have sat Mængden i Ophidselse, og efter at der fra flere af Talerne endog var stillet Forslag om et Demonstrationstog, alene ved i almindelig holdte Vendinger at fraraade Toget, skulde kunne afværge Følgerne.“

Jeg tror, at med en saadan Motivering som den, her er givet af vort Lands Højesteret, vilde man kunne faa et hvilket som helst Menneske, der gjorde Brug af Ytringsfriheden dømt; hvis han skal kunne overskue i de mindste Enkeltheder, hvad der kan blive Følgen af det, han fraraader, vil man kunne faa enhver Mand, som under en ophidset Situation og grebet af en stærk Harme, tager Ordet for en eller anden Ting, dømt for de vidtrækkende Konsekvenser, som man vil kunne pege ud som liggende i Fremtiden, og som vedkommende skulde have kunnet overse.

Jeg er af den Opfattelse — derfor har jeg taget Ordet i denne Sag, altsaa under Behandlingen af Forslag til Ændringer i Retsplejeloven og af Spørgsmaalet offentlig Votering i Højesteret —, at en offentlig Votering, hvis vi havde haft det, vilde have tvunget Højesteretsdommerne til at gøre saadan Rede for deres Tanker, at denne Redegørelse i alt Fald havde været vejledende for den store Befolkning. Man savner i denne Sag en Vejledning.

Jeg ved udmærket godt, at Sagen om de dømte Arbejdere i Nakskov har været

gjort i høj Grad til et politisk Spørgsmaal fra visse Sider. Kommunisterne har benyttet den som et Agitationsnummer, og den har været benyttet paa en saadan Maade, at man næsten har bundet Sagen i Knude, idet man med Hensyn til Benaadning har stillet det op paa en saadan Maade, at man næsten har umuliggjort det for Statsmagten at skride til dette Middel. Jeg er ganske klar over, at Sagen har været benyttet saadan, men det forandrer aldeles ikke, at de Domme, der er fældet, og tilmed den Højesteretsdom, der er fældet med en Motivering, som ikke vil kunne tilfredsstille almindelige Mennesker, i hvert Fald vil være fuldkommen uforstaaelige for den danske Arbejderbefolkning, idet 9 Mand, efter de Straffesatser, man har anvendt, for Gadeoptøjer faktisk er blevet dømt til Forbedringshusstraf.

Deroverfor er det, jeg mener, at det er urigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Elmquist vil henvise til, at vi aldeles ikke behøver at gøre nogen som helst Ændring, at vi aldeles ikke behøver nogen offentlig Votering her til Lands, vi maa have en fuldkommen Tillid til alle de Domme, der afsiges, og man bør netop styrke denne Tillid ved, at det ikke bør komme frem, hvordan de enkelte Dommere har set paa Sagen. Jeg er af den Opfattelse, at man vilde med Glæde have set, hvis netop i en Sag som denne, som sætter et Skel i Befolkningen, og hvor store Dele af Befolkningen forbavset ser, at disse Gadeoptøjer tages nærmest som en Slags Oprør og dømmes som saadant, Højesteret ikke havde nøjedes med den Udtalelse, jeg her har oplæst, men ved Voteringen havde givet Befolkningen Vejledning i denne Sag, som nu staar som et mørkt Punkt i dansk Retspleje.

Christensen (Høng): Med Hensyn til de mange og store principielle Spørgsmaal, som indeholdes i dette Lovforslag, kan jeg i det hele henholde mig til de Bemærkninger, som er gjort af mit Partis Ordfører. Naar jeg desuagtet ønsker at fremsætte nogle Udtalelser, er det for at motivere min Stilling til Ændringsforslag Nr. 62. Det gaar ud paa at ophæve Forligskommissionerne for Storkøbenhavns Vedkommende, og endvidere bestemmes det, at det samme kan ske ved kgl. Resolution for de andre Forligskommissioners Vedkommende, idet det dog forudsættes, at der indenfor de Kommunalbestyrelser, der repræsenterer den overvejende Del af Retskredsens Befolkning, er Stemning derfor.

Jeg er gaet med til Ændringen for